

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A. • Általános Tudósító • hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér példára 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

A gyümölcsfák őszi ültetése.

Jövedelmét a kisgazda azzal is tudhatná fokozni, hogy gyümölcsösöt létesít. A gyümölcsstermelés nagyon nagy haszonnal jár, mert aránylag kevés gondozás mellett, ha kedvező év van, általa igen jó jövedelemhez juthatunk. Ha nem is eladás végett létesít a gazda gyümölcsösöt, hanem csak azért, hogy háza népének ez irányú szükségletét kielégítse. már ez is haszonnal jár, mert az a pénzösszeg, mit erre a célra fordítana, megmarad neki. Ha pedig eladás céljából termel gyümölcsöt, ez is igen ki fizeti magát, mert egy új jövedelmi forrás nyílik meg a gazda előtt, példa erre a Nagy-Alföld egyes nagy községei, melyek évenként ezeket vesznek be gyümölcseladás által.

Már most, amint látjuk, kétféle célból történik a gyümölcsös létesítése: vagy saját szükségleteink fedezése, vagy eladás céljából. És erre már az ültetés előtt gondolkodnunk kell.

Ha azt akarjuk, hogy a gyümölcsstermesztés által csak házunk népének szükségletét elégítsük ki, úgy helyesen cselekszünk, ha lehetőleg minden gyümölcsfa fajból ültetünk és ügyelünk arra is, hogy ezek között különböző fajták legyenek, hogy így lehetőleg minden időben legyen friss gyümölcs a háznál.

Ha pedig eladás a fő cél, akkor csak 1—2 fajtát ültetünk s ne többet, mert így

egy fajtából sok terem, a kereskedő szívesen veszi meg, mert egyféle, meg azután a gazdának sincs unnyi baja vele, mert egy időben érik egyszerre tudja leszedni, nem kell a fákat külön-külön őrizgetni.

Megeredés reményében ősszel csak az almaféléket, tehát az alma-, körte-, birs-, berkenye-, naspolya fát ültetjük, míg ellenben a csontárokot, a diót csak tavasszal ültetjük.

Ültetés előtt a fák helyeit kell kijelölnünk. A fák egymástól távolságának megállapítására csak általános szabályt mondhatunk, mert ez a körülményektől függ. Nevezetesen jó talajban távolabb ültethetők a fák egymástól; magas törzsű fák szintén nagyobb távolságra ültetendők.

Ha a távolságot megállapítottuk, következik a talaj előkészítése. Az őszi ültetésnél az ültetés előtt legalább 2 héttel megássuk a gödröt. A gödröd szegletesre ássuk. A gödör szélessége, hosszúsága és mélysége 1 méter legyen. A kiásásnál ügyelni kell arra, hogy a felső, jobb földet külön választjuk az alsó, nyers földtől.

Ültetés előtt az ültetendő fát kell megválasztanunk. Ha csak módunkban van, lehetőleg olyan helyről, olyan faiskolából szerezzük be a fa szükségletünket, amelyeknek talaja, éghajlata a mi földünk talajával, éghajlatával lehetőleg megegyezik, mert ha jobb talajból, kedvezőbb éghajlat alól kerülnek a fák, kedvezőtlenebb viszonyok közé

kerül, ha meg is erednek nem fejlődőnek szépen.

Ültetés előtt a fát elő kell készíteni. És ez abban áll, hogy a gyökérzetet éles késsel megkuritjuk. Ha a fa gyökerei rövidek, akkor jobban vágjuk vissza. A hajszerű gyökereket kimélni kell. Ha a fa gyökerei sérültek lennének, akkor a sérülés fölött vágjuk vissza éles késsel, de mindig úgy, hogy a metszési lap lefelé nézzen.

Ültetés előtt, a midőn a gyökérzetet így megkuritottuk, — a fát vízbe állítjuk abban hagyjuk legalább 24 óráig.

Közvetlenül az ültetés előtt, amidőn a gödörbe helyeznők, előbb tanácsos, ha a fászkát szarvasmarha ganéjából és agyagból álló pépbe mártjuk. Ennek hatása igen jónak bizonyult.

Ezután a gödör fenekére a felső, jobb minőségű és a gödör ásásánál külön választott földből, melyet elaprózzunk, egy kupot, halmot készítünk. Erre állítjuk azután az ültetendő fát. Ezután ugyancsak az elaprózott jobb földet hányjuk a gyökerekre. A fát közben-közben rázogatójuk, nehogy a gyökerek és a föld között üregek, hézagok, s azokban bizonyos idő múlva penész képződjenek. Majd a földet letaposzuk, a fa állásának helyes irányt adunk. Ezután pár kanna vizet öntünk a fa tövére, hogy a föld a gyökerekhez iszapoldójék.

Ha volna nagyon érett istállótrágyánk, vagy érett komposztrágyánk, ezt is hinthetnénk a gödörbe. Közvetlenül a

TÁRCZA.

Ábránd.

*Száguld a nap . . . az idő gyorsan halad,
Egyszer csak künn lakom zizegő fűz alatt,
Hozol-e orgonát, fehérét, énnekem,
Kijősz-e sirmohoz mond meg édesem?*

*Izzó csókot kap-e a jéghideg göröngy,
S szemedből hull-e az örökzöldre gyöngy?
Ha merengsz hantomon, tűnő emlékeken —
Figyeive simulj reá majd — édesem.*

*És bár némán szorol egymáshoz ajkam ott,
Tán hallasz régesrég elhangzott dallamot,
Füledbe lopózni, csodásan, melegen:
Mégdobban szived ekkor, ugy-e édesem?*

Pusztai Béla.

Könyvekről.

— Irta: Szabó László. —

(Folytatás és vége.)

De tegyük fel, hogy a művelődéshez meg van a jóakarát, meg a pénz. Ez még nem elégséges, mert könyvet venni művészet. A könyves boltok telve vannak tekintélyes könyvekkel, amelyek egyik része elavult, a másik része pedig olyan silány, hogy nem veszi meg senki, csak aki olyan balek,

hogy a mikor könyvet vesz, még nem tudja, hogy mi van abban a könyvben.

Kritika nélkül jó könyvvásárló, jó könyvgyűjtő nem lehet senki. S ezt a kritikát vagy maga formálja széleskörű irodalmi, könyvészeti és könyvkereskedelmi ismeretek után, vagy pedig úgy kapja készen újságokban, folyóiratokban. Magyar napi lapok kritikája után azonban tudományos könyveknél ne induljon senki, mert azok mintaszerűen felületesek és szakismeret nélküliek.

Boldog az a könyvgyűjtő, aki nagyobb külföldi lapokat olvashat. Így pl. a Neue Frei Presse tárczái világhírűek s bátran indulhat utána az ember. A Müncher Allgemeine Zeitung híftői s a Kölnische Zeitung vasárnapi száma irodalmi rovata szintén világhírű. A Figaro, Journal des Debats, a Journal és Gil Blas naponként adnak irodalmi rovatot. A heti lapok közül (a legutóbbi éveket kivéve) a Leipziger Illustrate, a párisi L'illustration s az összes angol lapok közölnek érdekes dolgokat a könyvpiaciról. A világ legtekintélyesebb lapja, Revue des deux Mondes igen konzervatív, de olyan mesteri kritikákat közöl, amelyek a modern áramlatok közepette is még mindig »vezetnek.«

Mennyi pénzbe kerülne tehát csak értesülni arról, hogy mit kellene az embernek megvenni! Az u. n. könyvbarátok rendszeren a könyvkereskedőjükré bízzák magukat, s megveszik azokat a könyveket, a melyek véletlenül ahoz a könyvkereskedőhöz kerültek. — Egy jó könyvkereskedő azonban felér oly jó újsággal, mert ismeri a beszerzési forrásokat.

Ismernie kell a »kereskedő számtant« ismert nálunk a legtöbb könyvkereskedő a frankot

kerek — 62 krba számítja, s ha az angol szállító beírja a számlába a könyv árát, pl. 1/4 shilling (1 shilling = 60 kr.), biztosan lehetünk benne, hogy a kereskedő — ha élelmes 6 shillinget = 360 frtot kér tőlünk. S ez lényeges különbség, ha az ember 40—50 kötet könyvet rendel meg egyszerre!

Az olcsó beszerzési forrásokat kitanulni is hosszadalmas dolog és igen sok tandíjat fizet érte az ember. De aztán olyan felfedezésre is jön, hogy pl. a párisi Flammarian cégénél a szépirodalmi munkák kötete 30 kr.! Nálunk legkevesebb 1 frt. 50 kr.

Igen üdvös dolgok az antikvaritások is. Sajnos ilyenek Magyarországon nincsenek. Potom áron meg lehet kapni mindent, még új könyveket is, csak tudni kell, hol. Filozófiai Lipcében List és Franckenel, ókori nyelvészetet a Bauer testvéreknél Majna-Frankfurtban, orvosi munkákat Grätzben, jogiakat Genfben, szépirodalmiakat Scholznál Braunschweigban, gyűjteményes dolgokat Maestriknél Bécsben, tankönyveket Bermann és Altmannál u. cs. Bécsben, stb. stb. Ezeknél a cégekknél tized, huszad, sőt nem ritkán ötvened áron lehet kapni az értékesnél értékesebb munkákat, — s gyakran könyvpiacz tjdonságokat. Mert ma már az antikváriusok között is igen nagy a konkurencia.

Sokat, nagyon sokat lehetne még erről a témáról írni, de minek, vagy helyesebben: kinek? Aki igazán érdeklődnek az irodalom iránt, otthon is és nem csak a nagyzási hőbortól »jour-«-oknak nevezett kávé tracscsokon, azok ugys régen tudták ezeket a dolgokat, a kik pedig nem érdeklődőnek iránta, azoknak minek írni?!

gyökerekre szórni nem szabad a trágyát, mert ezt különböző későbbben-korábban jelentkező betegségek bosszulják meg.

Ezután a rosszabb minőségű földdel töljük meg a gödröt, majd tányérral készítünk a fa töve körül, karót verünk le s a kis fácskát karóhoz kötjük s ezzel a faültetés munkáját befejeztük nyer.

Arra azonban a fa ültetésnél nagyon kell ügyelni, hogy mélyebben ne kerüljön a fa a földre, mint a milyen mélyen az előbbeni, a faiskolában állott. Az őszszel elültetett fákat aztán tavasszal megmetszjük.

Tanító.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Meteorologia.** A csáktornyai meteorologiai észlelő állomás november havi feljegyzésének eredményei a következők:

A redukált légnyomás maximuma: 764.8 mm. 14-én.

A redukált légnyomás minimuma: 730.8 mm. 24-én.

A 0° fokra redukált légnyomás havi közepe 748.5 mm.

Az abszolút hőmérséklet maximumának közepe 7.3 C°.

A hőmérséklet maximumának közepe 0.1 C°.

A száraz hőmérő maximuma 14.8 C° 10-én.

A száraz hőmérő minimuma 7.8 C° 18-án.

A párányomás havi közepe 5.3 mm.

A nedvesség havi közepe 87.9 százalék.

A felhőzet havi közepe 5.9. (Derült = 0, borult = 10.)

Uralkodó szélirány az északkeleti és északnyugati volt. Szélcsend 5 esetben jegyeztetett.

A napok száma, melyeken 5-nél nagyobb volt a szélerősség = 2. (0 = szélcsend, 9 orkán.)

A november havi csapadék összege: 27.0 mm.

Legnagyobb csapadék mennyiség 24-én esett: 13.3 mm.

A csapadékos napok száma nagyobb volt 0.1 mm-nél 10 nap.

Nagyobb volt 1.0 mm-nél 5 nap.

Ezek között hóval 4 nap jegyeztetett.

Az első hó az idén november 15-én jelentkezett. A legnagyobb hóréteg: 2 cm., 17-én méretett.

— **A csáktornyai korcsolyázó egyesület** hosszu ideig tartó álmából felébredt s újból megalakult. Ismeretes dolog Csáktornya korcsolyasport kedvelő közönsége előtt, hogy a közel multban éveken keresztül, ugy szólván egy teljes évtizeden át, csak egyes csáktornyai urak buzgólkodása tette lehetővé — annyira-mennyire — a kedves téli sportnak való hódolást, amiért teljes elismerés is illeti azon urakat, de az is tudott dolog, hogy bizony sok kívánni való volt ezen időszakban, hogy kívánatos dolgokat csak egy rendes egyület működése teszi lehetővé. Ebből a szempontból üdvözlő a jégsporthoz kedvelő csáktornyai közönség e felébredt egyesületet. Az egyesület nemcsak felébredt, hanem minden lehető el is követ arra, hogy a jégsporthoz kedvelőinek minden igényét kielégítse. Az egyesület újítást is tervez. A csáktornyai szokásos déli (12—2 órai) korcsolyázási időt, mely nemcsak társadalmi rendezkedés szempontjából, de azért sem egészen meglelő, mert a jégpálya ezen időben az olvadás folytán a legrosszabb szokott lenni, megváltoztatni óhajtja. A korcsolyázási időt délután 4—7 óra közötti időre akarja tenni, miért is tárgyalásokat folytat a villamtelep vezetőségével aziránt,

hogy a jégpálya fölött két ivlámpa tegye a területet nappali világosságúvá. Azt hisszük, hogy ha ezt sikerül az egyesületnek keresztülvinni, nem csak nagyvárosias lesz a csáktornyai jégpálya, hanem éppen abban az időszakban lehetővé teszi a korcsolyázást, a mikor mindenki ráér e sportnak hódolni, s a napi fáradszó szellemi munka után szívesen is részt vesz a felüldöző korcsolyázásban. Nagyon természetesen ez a terv meglehetősen anyagi áldozatot kíván az egyesülettől, de az egyesület hiszi és reméli, hogy a jégsporthoz kedvelő uri közönség az egyesület tagjai kötelekbe való tömeges belépésével ezen tervnek keresztülvitelét lehetővé teszi neki. A tag aláírási ív a jövő hét elején lesz szétküldve, s az egyesület ezután is kéri annak pártoló fogadását. Egyébként jelentkezni az egyesület elnökénél, vagy titkárnál szóval és írásban is lehet. Tagdíj személyenként 6 korona, kéttagu családjegy 10 korona, több tagu családjegy részére 14 korona, fánulók díja 2 korona, mely összeg fele az aláíráskor, másik fele 1905. január 1-én fizetendő. Pártoló tagok 4 koronát fizetnek. — Az egyesületet november hó 30-án újította fel s alakította meg 20 lelkes jégsporthoz kedvelő. Elnök lett: Dekány Mihály; gondnok és ellenőr: Farkas Lajos; penztárnok: Huszár Pál. A tél évadban minden fontosabb mozzanatát az egyesület működésének ezen lap utján is nyilvánosságra hozza az egyesület.

— **Ejjegyzések.** Dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd eljegyezte Vajda Ilona kisasszonyt Muravidről. — Varga Gizella kisasszonyt, néhai Varga Lajos volt nagykanizsai ügyvéd leányát, Schuller János helyb li vendéglős unokáját mult hó 25-én eljegyezte Hauer Sándor, gróf Erdődi Géza uradalmi bérnökségének intézője.

— **Szinészet Csáktornyan.** Fehér Károly színigazgató, ki jelenleg Szigetváron tartózkodik társulatával, Csáktornya nagyközség elöljáróságától 1905. január 10-től február 10-ig terjedő időre színelőadások tartására engedélyt kért. Az engedély megadását azzal hozzuk a színház kedvelő közönség tudomására, hogy Fehér Károly, mint tudott dolog, a mult évben is idözött Csáktornyan társulatával, s akkor teljesen kivívta a közönség meglegedését, ennél fogva a januári színi idoszak elé a legjobb várakozással nézhet a csáktornyai publikum.

— **A jó magyar Murakirályiak!!** — Ugy látszik a horvátországi izgatások lassan-lassan megtermik gyümölcsüket Muraközben, s ha e terep valóban hathatós intézkedésekkel elejét nem veszik a lelketlen izgatások hatásának, Muraköz mindig hű hazafiai itt ott mégis csak meglátnorodnak. A multkor adtunk hírt arról, hogy a hodosáni községi birót a kanizsai kir. törvényszék a magyar állam elleni izgató beszédcéért három havi fogházra ítélte, s most pedig a murakirályiak horvát törekvésének megnyilatkozásáról kell megemlékeznünk. Ugyanis Murakirály községi népiskolájának a II-ik tanítói állására pályázat volt hirdetve a közel multban s a 16 pályázó közül 15-nek volt oklevele és mégis a 16-ikat, az oklevél nélküli, de horvát érzelmu pályázót választották meg daczára annak, hogy az illető 47 éves korával

elégé igazolja, hogy a törvény követelményének, az oklevél megszerzésének semmi esetre sem képes megfelelni, mivel már eddig is megszerezhetle volna az oklevelet, ha tudta volna. Ennél sokkal szomorubb az, hogy az első tanítói állás betöltésénél az iskolaszéki gyűlésen nyíltan hangoztatták, hogy »nem kell nekünk a magyar tanító, nekünk horvát kell.« Az iskolaszéki jegyzőkönyvét eddig mindig magyarul vezették, de a november 26-iki iskolaszéki ülésen az első tanítótól, ki az iskolaszéknek a jegyzője is, az követelték, hogy az horvátul írja meg a jegyzőkönyvet. A tanító ugyan ezt nem tette meg, de az eset mégis szomoruan világítja meg azt a hatást, melyet a lelketlen izgatások gyakorolnak a népre.

— **Tanító választás.** Az őrségi községi népiskolához Bóna József tanítót választották meg.

— **Fellázadt falu.** Festetics Jenő gróf tulajdonát képezi már rég időtől fogva Szemenye község átellenében, Muraközben a Mura partján elterülő mintegy 25—30 holdnyi füzes. Az uradalmi tisztikar ezen területet is a szokásos módon, árverés után akarta most nov. 28-án bérbeadni, mely célból Kajser Lajos grófi titkár, Kovács főrendes és Farkas Lajos grófi tisztiek mentek ki a központból az árverést megtartani. Természetesen az árverés ideje előre ki volt hirdetve a környékbeli községekben. Az árverésre kivonult tisztikar nagy meglepetésére az árverező polgárok helyett botokkal, ásókkal s egyéb gazdasági eszközökkel felszerelt népet talált, kik fenyegető magatartással a füzes bérbeadását megakadályozták. A fenyegető nép Szemenye község lakossága volt és hogy komolyabb baj nélkül mult el a nap, a szemeyei birónak, egyik falusi esküdtnak és Kajser grófi titkárnak köszönhető, kik a nép lelkére beszélve, utját veték a tettelegességnek. Oka pedig az egész dolognak az, hogy a kérdéses terület adóját tévedésből harmincz év óta Szemenye község fizeti, s így a nép szerint a terület tulajdonképpen a falué, nem pedig a grófi uradalomé. A falu népének oly nagy volt az elszánt-sága, hogy egész napon keresztül, míg csak a szomszédos területeken tartott a licitáció, nem mozdult el a helyéről, nehogy míg ők látol lesznek, mégis bérbeadják a kérdéses területet. Nagyon természetes ezek után, hogy az ügyet a bíróság van hivatva tisztázni.

— **Egy ingyen naptár** adottot ki, az ismert Georg Schlucht szappan- és gyertyagyár által, Aussigban E.-m. — Ezt bizonyára minden háziasszony örömmel fogja fogadni, ha Georg Schicht cég kedvelt gyártmánya bevásárlásánál még egy ingyen naptárt is kap, a mely igen bőrtartalmú és sikerült. — Annak átoltvasása minden háziasszonyra nézve fontos.

— **Véres verekedés** volt nov. 25-én Drávavásárhelyen özv. Mahanics Pálné korcsomájában. Márcsecs Mihály drávavásárhelyi lakos nyugodtan idogált magában, miközben Kristofics Ráfél drávavásárhelyi lakos, ki a csáktornyai országos vásárról tartott hazafelé, szintén betért a korcsomába. Kristofics és Márcsecs már régi haragosok voltak s így természetesen csakhamar szóváltásba keveredtek. Kristofics erre kiment, felköltötte a

Schmidthauer-féle

Igmándi

szik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható: Csáktornyan Todor R. utodánál cégtul Kraschovetz József. — Fűszékeltetés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS győgszerésznél Komáromban. — Nagy üveg ára 50 fill., kis üveg ára 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

meglepon gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a **Karlsbadi** és **Marienbadi** ivókúrát, gyomor és belbajokban, úgyszintén **elkővéréds, szívelhajasodás** s az azzal járó **fulladásnál, sárgaság, maj- és lépdagagnál, cukorbetegség, csúz és kövszényél,** stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekedjenek. — Utasítás mellékelve. — Kapható: Csáktornyan Todor R. utodánál cégtul Kraschovetz József. — Fűszékeltetés a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS győgszerésznél Komáromban. — Nagy üveg ára 50 fill., kis üveg ára 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis üvegben is kapható.

korcsmáros cselédjét, Prelaszjak Istvánt, mondván neki, »gyere be, mert mindjárt lesz verekedés.« És ugy is lón. A mint vissza lért a szobába, se szó, se beszéd, hatalmas botjával neki esett Márcsecsnek. Zsarkovics György, ki szintén a korcsmában volt, a megtámadott segítségére sietett és kivette a verekedő kezéből a botot. De vesztére, mert ekkor kivette a zsebéből a bicskáját és Zsarkovicsot kétszer a bordák között úgy oldalba szurta, hogy összeesett s úgy kellett a lakására szállítani, hol bizon több hétig fogja az ágyat nyomni, gondolkodhatván ez idő alatt arról, hogy nem jó az embernek mindig a más bajába ártania magát, mert könnyen ő ihatja meg a mulatság levét.

— **Rabló romantika** Ugy látszik még mindig nem veszett ki egészen a rabló romantika, még mindig találkoznak, kik ezen a pályán akarnak boldogulni. November 28-án is a letenyi járásban Zajk és Tolmács között állítólag 6 fegyveres rabló garázdálkodott, kik az utasokat megtámadták s betöréseket is követtek el a környéken. Az állítólagos fegyveres rablók ellen, kik az erdőben bujkálnak nappal, a csendőrséget mozgósították.

— **Csak néhány csepp!** Szivleljük meg ezt az intést a régóta kitűnően bevált Maggi-féle leves és ételízestő használatánál. »Sok« befolyásolja ezen kitűnő konyhaségédszer hatását, melynek egy háztartásban sem szabadna hiányozni. Takarékos használatnál meglepő eredményt mutat fel. A leggyengébb leves, mártás, főzelék stb. néhány cseppel! azonnal jóit kap.

— **Megszökött pék legény.** Zdravec Gusztáv 18 éves varazdsi illetőségű pék segéd Hepp Ede csáktornyai péknél volt szolgálatban, s mint ilyen november 27-én a gazdája Kisszabadvára küldte nagyobb mennyiségű süteménnyel. A süteményt el is adta a legénye, de a bevett mintegy 15 koronával nem Csáktornya felé indult, hanem Murakirály felé és Murakirályon, mint a vizsgálat kiderítette, Gyékényesre váltva jegyet, a legközelebbi vonattal elutazott ismeretlen helyre. A megszökött pékségéd egyik társa, Tersztenyák Péter munka könyvét vitte magával, míg a magát ott hagyta, hűtlenül elhagyott gazdájánál.

— **Halálózás.** Hirschmann Samu az ismert csáktornyai Hirschmann A. czég beirtagja november hó 28-án d. u. 1/6 órakor, életének 52-ik évében hosszú szenvedés után Csáktornya elhunyt. Az elhunyt a Csáktornyai takarékpénztárnak aligazgatója, s az izr. hitközség elöljáróságának tagja volt. Ugy a család, mint a takarékpénztár külön gyászjelentést adtak ki. A temetés nov. 30-án délután 2 órakor volt nagyszámú résztvevő közönség jelenlétében. Az elhunytat özvegye és kiskoru árvája gyászolják. Nyugodjék békével.

— **Modern hirdetési iroda.** Herold hirdetési és reklám ügyvivőség czimvel Székely Sámuel, a jeles magyar hírlapíró Budapestben új hirdetési irodát alapított, melynek célja minden hirdetési és reklám szakba vágó ügyben megbízható, szakképzett tanácsadóra lenni a hazai kereskedőemnek és iparnak. Székely Sámuel csak nemrég tért vissza Amerikából, a hol másfél évig tanulmányozta a forgalomemelést legfontosabb eszközeit: a hirdetést. Azonkívül hozott magával rendkívül érdekes reklámgyűjteményt, melyet rendelkezésére bocsájt mindazoknak, a kik nem pusztá kísérletezésnek, avagy fényezésnek, hanem gyümölcsöző befektetésnek tekintik a hirdetést. A modern szeltemben működő Herold iroda nem szorítkozik hirdetések egyszerű közvetítésére, hanem az irodalom, művészet gazdasági ismeretek, világutaztatás bevonásával a hirdetések és prospektusok megfogalmazásában és illusztrálásában, nagyobb reklámtervek kidolgozásában szellemi munkatársa kíván lenni a korral haladó nemzeti munkának és keres-

kedelemnek. A Gyáripárosok Országos Szövetsége és a kereskedelmi testületek körében máris nagy érdeklődés mutatkozik az új vállalat iránt, melynek pontos címe: Herold hirdetési és reklám ügyvivőség, VII. kerület, Kerepesi-ut 30. sz.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szialinczy Antal kiszámbokréti tanítót az orehoviczai állami elemi népiskolához áthelyezte.

— **Váltóhamisító.** Mull hó 28-án Bolla Antal raposkai lakos egy váltót értékesített a tapolczai takarékpénztárnál. Azonban az intézet észrevette a váltó hamis aláírását, csendőrökért küldött, akik Bollát letartóztatták.

— **A kotori árvíz okai kiderítése** és az esetleges védelmi javaslatok megtevése ügyében kiküldött vegyes bizottság, mint már jeleztük is egyik mult számunkban, november hó 24-én tartotta helyszíni szemlét Csertán Károly alispán elnökölte alatt. A »Déli vasut« megbízottai természetesen nem tartották szükségesnek a vasuti töltésen való átalakításokat, átereszeket, hanem eléznek tartják a védőtöltéssel való védekezést az árvíz ellen. Kotor község elöljárósága azonban abban a meggyőződésben van, hogy a védőgát töltés az árvíz veszedelmet nem hárítja el, mert a Murából kiömlő víztömeg lefolyását a vasuti töltés akadályozza. Védőgát feltétlenül szükséges, de ez csak akkor biztosíthatja a községet, ha a Takorica nevű holt Mura ágúal a vasutestet átívelő hid építetik és az átereszek mélyíttetnek, illetve kiszélesíttetnek. Az újlaki Hirschler alsódomborui czég, valamint Murakeresztur-Kollátszeg község elöljárói Kotor község kérelmét magukévé tették s kéri azt is, hogy a Mura folyó már elkészített szabályozási tervet keresztülvitessenek a Letenyé és Murakeresztur közti ut az árvíz színe fölé emeltessek. Az észkei folyam mérnöki hivatal főnöke a község kérelmét sürgősen teljesítendőnek tartja; Lányi Kálmán kir. főmérnök pedig határozottan kijelentette, hogy a Mura minden kiöntése alkalmával azt tapasztalta, hogy a déli vasut töltése az árvíz lefolyását akadályozza, hogy a pályatest a község helyzetet súlyosítja, tehát szükséges, hogy a vasut által okozott helyzet a pályán léte-itendő hidak által szüntessék meg. Mivel azonban Kotor község a hidak felépítése után is ki lesz téve az árvíz veszedelemnek, a töltések helyreállítása szintén elodázhatatlan, valamint végrehajlandók a Mura szabályozási munkálatai is. A déli vasut megbízottai azonban nem ismerték el, hogy a vasuti töltés a község helyzetét súlyosítja, s a Takorica hidját csak a Mura elfajulására tartják jónak; czél-szerűbbnek vélnék azonban a nagy Mura hid két szélső nyílásának mederré való kiképzését. A helyszíni tárgyalásnak ez volt az érdemleges tartalma, s ezek alapján a vármegyére hárul a köteleesség, hogy bármi módon is, akár a Déli vasut költségen ha azt illeti, akár egyéb költségen, de minden esetre megtelessze azokat a szükséges intézkedéseket, melyekkel Kotor községet megvédelmezi az évről-évre ismétlődő csapástól.

— **A csukamájolaj** ujabban ismét nagyon elterjedt használatnak örvend, mióta tudnillik sikerült teljesen tiszta formában előállítani. A tiszta csukamájolaj iz- és szag nélküli, könnyen emészthető és gyorsan felszívódó folyadék, melyet a gyermekek igen szívesen vesznek be, s minthogy a tiszta csukamájolaj a legjobb gyógyszeres tápszerek közé tartozik, egyszerű mind megakadályozza, hogy a csondrendszer fejlődésében visszamaradjon. Nálunk méltán legjobb hírnévnek örvend a Zoltán féle csukamájolaj, mely az összes külföldi gyártmányokkal sikeresen versenyez.

— **A kártékony rovarok irtása.** A földmivelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint számos jel arra mutat, hogy a jövő év tavaszán a kártékony hernyók (különösen a sárga farku pillangó, Porthesia chrysorrhoea) nagy mennyiségben fognak mutatkozni, miért is a földmivelésügyi m. kir. miniszter szigoruan elrendelte, hogy az összes gyümölcsfa termesztők az 1894. évi XII t. cz. intézkedésének megfelelőleg a hernyó fészkek, lepke tojások és a vértetű, valamint a darázs-fészkek irtását márczius hó utolsó napjáig feltétlenül teljesítsék. Ha pedig a gyümölcsös tulajdonosok eleget nem tennének, kihágást követnek el és 100 koronáig terjedő pénzbírsággal büntetnek. Minden községi elöljáróság április első felében köteles meggyőződést szerezni arról, vajjon az irtás tényleg megtörtént-e?

— **Az első leánykihazaitási egyletnek** mai számunkban között nyilttéri közleményére felhívólvásóink figyelmét azzal, hogy véleményét függeszse fel, míg a támadások ellen indított sajtó perben a független bíróság nem hoz ítélet.

— **Pályázat ipari iskolai ösztöndíjakra.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet az 1904/5. tanév folyamán az ipari szakoktatás céljait szolgáló öt iskolai ösztöndíjra. Ezen ösztöndíjak egyenkint 200 (kétszáz) korona összegre ragnak. Pályázhatnak a kamara kerületében (Moson, Sopron, Vas és Zala megye, valamint Sopron th. j. f. város) illetőséggel bíró szegénysorsú ifjak, a kik az ország területén fennálló valamely iparszakiskolának, vagy iparművészeti szakiskolának beiratkozott s az illető intézet előadásait rendszeren látogató, jó előmenetelű tanulói. A kérvényhez csatolandó a születési és illetőségi, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetve utóbbinak a hiányában az ösztöndíjra ajánló nyilatkozata azon intézet igazgatóságának, a melynek tanítványa a kérvényező. A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi december hó 10-ig a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarához küldendők be.

— **Jó tanács.** Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az országos meteorologiai intézetnek és a Meteor időjósaslásai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik: eső, a másik hideget jelez. Bármelyik következék is be: meglátásunk vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle Pemetetű-czukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozban a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

— **Fogfájást és szájbűzt azonnal megszüntet** a »Plombus« amerikai önpombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Nyilttér.*)

Tájékoztatásul.

Az **Első Leánykihazaitási Egylet** m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta czéltáblájával szolgál a leggyűlölködőbb és bosszúvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdtételektől és torzításoktól csak úgy hemzsegek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykihazaitási Egylet** m. sz. közelebben semmi olyas nem történ, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett házjára vezetendők vissza.

Czéletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtóper, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.

Az **Első Leánykihazaitási Egylet** igazgatósága.

*) E rovatban a közletéért nem vállal felelősséget a szerk.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margital Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa. računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Magdič & comp.

Hotel sam, da se nečem više baviti sa tem lažljivcem i da si ga izbrisem iz glave pak da ipak pišem od njega, tomu je ne njegova cenjena osoba zrok, nego one laži, koje on i njegov pajdas Iskra, hoćeju tu med medjimurci razširiti.

Ne ćutim se pozvanoga na to, da branim ravnateljca čakovečke preparandije, i urednika »Muraköz»-a gosp. Margitai-a, nego itak budem pisal malo od spomenutog gosp. pona, da pokazem našim medjimurcom, sa kakvim lažmi je hoće nahraniti té lukavi flic, koj se zove Magdič ili drugač Petrica Kerempuh No. 2. Nadam se, da mi to i velećenjeni gosp. urednik naših novin ne bude priprečil.

Magdičev list veli, da gosp. Margitai čeka odlikovanje i ordena (medalija). Gosp. Margitai nigdar nije čekal na odlikovanje, na nikakvu nagradu. Višekrat bi vre mogel dostići višeu službu, ali on nije hotel prijeti, jer zna, da sa ovim putom, na kojim je sada, je potreban Medjimurju. Nigdar nije hlepel za nikakvu nagradu, već je delal uvek za narod, uvek za medjimurski puk i za svoju domovinu,

Delal je i posluval je za medjimurski puk. Mirno nje je naučal poštuovati Boga, naučal nje je gospodariti sa svojim imetkom, naučal nje je pokornim biti zakonom, prama oblastjam. Ali nije naučal naroda nigdar na puntanje, nije naučal puka na nepokornost prama domovini, prama zakonom prama na nepokornost veri, tak kak je to činil nesrečni Petrica-Kerempuh-Magdič . . .

Je, Magdič, Vaša duša je očrnjena sa vnovgimi čin, koji Vas činjaju onim čovekom kakovim vas već i prek Drave naša braća dobro poznaju. Jer, vidite moj dragi, vi ste zbnili puk, postali ste agentom šparkasse hrvatske, pak evo ravno vi govorite na onoga, koj ne da bi drugomu odmogel, nego mu je još pomogel i koj se je ipak vu toliko i tuliko ljudi vkani.

Im je živa pelda na to vaš g. Rozman. Prama njegovom otcu je g. Margitai vnovgo dobra vćinil, pa kak mu zahvaljuje sada sin? Piše laži vu vaš list i ogovarja g. Margitai-a.

Ali gosp. Margitai se nigdar nije dal odvratiti onoga puta, na kojim je već tuliko ljetah pošeno vojuval. Nije slušal na ogovarenja, a za svoj posel nikaj nije prosil.

Ali gledimo sada Magdiča. Jeli je on ne drće navek, da bi ablegat bil žnjega. Ili ako još dalje idemo vu njegov život, tam ga vidimo pred vratni negdašnjega bana, gde za službu prosil. Opet ga najdemo med pukom, gde punta i kriku dela, pak kada si dobro napše zepe, onda pobegne vu Va-

raždin vu kavanu! Pak još taj Magdič se podufa svoje zamazana vusta odpreti . . .

Magdičev list nadalje i od toga larma, da tobož gospon Margitai ili pak »Muraköz» od čakovečkih šparkassah dobi kakvu plaću. To je opet takva laž, kak su sve one druge, koje Magdič i njegovi pajdaši pišuju. Istina, da je Muraköz službeni glasnik triuh čakovečkih šparkassah, ali, da od toga uredništvo Muraköza nema nikakov hasen, to je opet istina. Kak je to već zakonska navada svako društvo i zadruga ima službeni glasnik, gde si svoje oglase da vun. Da pak je »Muraköz» službeni glasnik čakovečkih šparkassah, to se nemremo čuditi, jer posel ovih šparkassah netraja dalje kak vu Medjimurju. Ali, da bi igda kakovu pomoć dale ove kasse, to nije istina. Akoprem su bogate, ali to je uredništvu »Muraköz»-a nigdar nikaj ne hasnelo.

A sada još malo vam neiskreni sokolovac Iskra. Nećemo se vu vaše posle mešati, ali tuliko Vam velimo, da bi Vam najbolje bilo, da ste tiho. Najbolje bi vam bilo, da živite vu miru vu onoj službi, na koju sie posvećeni. Ali vi to nedelate! Vi rajše izpišujete vašemu Petrici Kerempuhu vu njegov list, kak da bi se bavili svojim posli. Jer ako bude svigde takov spomenek ostal za vami, kak je vu Drávavásárhelyu, onda ste bormeš vi ne vredni, da reverendu nosite.

Da kakov je to čovek, taj Magdič-Petrica-Kerempuh, to dobro moreju svedočiti hrvati prek Drave. Tu imamo vu ruki opet od novembra 29-ga broj »Hrvatsko Pravo» novine, koje sledeće pišuju od Magdiča:

„Dr. Pero Magdič“ — greben

Vu svojih »Pravicah» od 24 prošloga meseca se predstavlja Dr. Pero Magdič bišupečkim izbornikom, kak greben On od sebe piše doslovno: »A nije ni njegovo dosadašnje delo i posel vu našim javnom životu dosta kapora, da bude on, gdo je dosele umio stradati radi hrvatske stvari, i onda kad ga bišupečki izborni kotar izabere svojim zastupnikom, ostal greben.»

Mi . . . za Magdičevo trpljenje neznamo nikaj, pa ako je i trpel zbog svojega lehkomuogna življenja, zato bi bilo prav, da napravi težku pokoru.

Ali Magdič u svojoj preporuki veli da bude ostal greben. Ako već tak hoće one dobre seljake vkiniti, moral bi njim reći, da ostane tvrda pečina, to bi bilo nekaj, da je leži vkani ali greben, Bog začuvaj! Jer kaj su grebeni? Podmorsko kamenje, na kojim, ako su mornari nepazljivi se razbijeju ladje (Greben, to po našim dojde zatun). No, da mornari bolje paziju na takove zatune devleju vu noći lampase, koji već zdalka opominaju mornare, da se naj vugneju takovih pogibeljnih grebenov (zatunov).

Jer pak je Magdič vu svojih pravich sam rekel, da ostane greben, stem opomina bišupečke izbornike, da se ga čuvaju, jer je pogibeljen. Svojimi klevetičkim gov.ri je dokazal, da je pogibeljen spletkar; ameriškanskim novcem je dokazal, da ljubi sebe, bolje kak siromake i zbog svega toga mu bišupečki izborniki naj zavikneju: Magdič daleko od nas!»

Takajše i mi rećemo to njemu i njegovim pajdašom: daleko od nas!

Tabor vu Ažiji.

Pišuju novine, da su japanci opet tvrdo jurisanje držali proti Porth Arthuru, ali sa vezda nikakvom svrhom. Jeden brzaj ipak pripozna, da je tomu jurisanju tuliko je hasna, kaj su sa tem japanci vnovgo bliže došli do kraja.

Na madžurijskim bojnim polju se opet znamenita gibanja počneju tak iz jedne, kak iz druge stranke. Sada se okolo Putilov-brežuljka hrvaju. Putilov breg je bil već mesto pred nekojimi ljetmi gde je strašna bitka bila. Sada je opet tu počelo biti hrvanje i kak se vidi vnovgo krvi bude teklo

Alexejev ruski bivši glavni vodja vu Ažiji je sada već doma vu Ruskoj. Taj čovek, koj je najviše kriv, da tuliko krvi teče vu Ažiji, je tu sada jednostavna stvar, kojega svaki doli gleda. Sam car ga je ne na više držal vrednoga, nego mu je podeljil sv. Giure red tretjega razreda. To je takva nagraga, koju svaki prosti soldat dobi, ako se vilezko ponaša. More biti da se Alexejev i tomu veseli, ako si premisli, da si je niti to ne zaslužil.

Kaj je novoga!

Kasse prevrtanost vu Alsódabašu.

Alsódabasko zandarstvo po telegramu javilo je na nadkapitanstvo, da ove dane nepoznani činitelji vdrli su štibrenoga ureda kassu. Vjutro oblaka van vzetoga, Wertheim kassu pako prevrtanu našli jesu. Pokradjenih penez bilo je 21 jezera 900 korun. Glavnoga grada redarstvo sad traži tolvaje.

Bulgarskih bandah okrutnosti.

Vu Luganici bulgarski pobunjeniki, napali su grčkoga pöpe njegov stan, vu kojem ravno onda pope tuvarušica, dvoje njegove detce i dva njegovi prijatelji bili jesu. Pobunjeniki vužgali su hizu i vsih pet ljudih je vu njoj zgorelo. Pöpa se dimo bil paščil nego pred njegovem stanu pobunjeniki su ga bili priieli, zvezali i nato su ga presili

da svoje familije strahovitu smrt do kraja da gleda. Pobunjenici su zatim pobjegli i popu su sobom bili uzeli.

Naša Zalavármedija za vu sušci trpeče betežnike.

Jožef nadherceg Sanatoriuma družtvo kojemu zaštitnik je Jožef nadherceg sa vrućim pozivom se obrnuo k naše varmedijije gospojam, da naj pomažeju pučke sanatoriume oživotvorili, i vu to ime, na dobrotivnu svrhu vu srećkanih igrah zanimivosti naj se oživotvoriju vu Zalavármediji takaj gospojah povjerenstva. Poleg našega znanja družtvo onim, koji ovog plemenitog cilja podupirali se po pastiju, od nadherceg zaštitnika sa njegovim ručnim podpisom umjetničko složena diplomata dobile budu, osim toga pako družtvo tim bude zahvalno, da onih gospojah imena njihova, koje osobito poslušanje skazali jesu, pučkog sanatoriuma na njegovoj mramorni tabli za vekivečni spomenek učinili budu. Poleg našega znanja, vu Nagykanizsi i Zalaegerszeg varoših gospojah povjerenstvo se već oživotvorilo, isto tako vu keszthelyskom, sümegskom i tapolcainskom kotaru takaj vu alsóendavi kanizski, letenyaiski, pacsai, perlak i zala-szentgotske kotare su sad razposlani družtva njihovi pozivi vu csáktornyaiskim i novaiiskom kotaru sad ove dane se bude pripetila oživotvornost. Na znanje se stavla, da sanatoriuma gospojah povjerenictva članov, snikakvemi stroški ne hodi, nego iz one čudorednosti dužnostjom, da družtvo človečanskoga prijateljstva akcije uspjeh vidi, da člani na po svojih mestah duševni vojniki budeju proti tuberkuloziša borenju. Vu perlakskim kotaru sledeće gospoje bile su oprešene: Vu Perlaku najmre dr. Böhm Sidneya gospoja nadalje dr. Tamás Jánosa, dr. Kemény Filipa, dr. Szabó Zsigmonda, dr. Fischer Jožefa, dr. Drahomovsky Gezija i Szabó Győzöja gospoje, isto tako Markus Petra i Mešricky Jenőja gospoje. Vu Kotoribi pako Mayer Nandora gospoja.

Inspektorsko pohadjenje.

Dr. Ruzsicska Kalman kraljevski savjetnik Zalavármedijije školski inspektor novembra 15-ga dneva je vu Csáktornya bil došel. Pohodil je državnu polgarsku đevojaku školu; posle svoga pohadjanja zaključku sa učiteljstvom od svih školskih poslova je dogovorenje bil držal; napokon pako zavoda direktoru i učiteljstva članom za stran škole podignjenosti za njihovu poslušnost je svoje pripoznanje bil izjavil. Novembra 17-ga dneva pohodil je nagyfalusišku i drávasárhelysku državnu pučku školu i drávasárhelyskog občinskog dadelišča hižu takaj. Novembra 18-ga dneva pako, zaradi viziszentgurske i IV. brežnog kotara školah pohadjanje je vu gornje medjumurje odputoval.

Sa nož obruženi razbojniki.

Još vu minućem tjednu se bilo pripetilo, da Kovács Lajos redar vu Budapešti Gergely zvanog vulici pod 42 hižnim brojom na dvoru je razbojnik bil spazil. Počekal je, dok razbojniki iz hiže van došli jesu i jednoga od njih je prijel takaj. Pajdaši njegovi međutim su ga oslobodili bili, međim redari na tri mestah su ga znoži prepikali bili. Redar je samo menše rane bil dobil. Nego vnoći zatim je ipak prijel jednoga svojega napadnika, kojemu je Milanović Pal ime, 23 letošni mesarski detić i kakti glasoviti razbojnik poznat je vu Köbányju.

Familijanska nesreća na parohiji.

Olahpatakiiski reformatuški svećenik, po imenu Zuz Pal, već od dugšega vremena vu nemiru živel je sa svojom tuvarušicom. Nesrećnoga zakonskoga stališa posel napokon je na razpitanja pravdu bil došel. Na tuvarošice njezinu tužbu sud je na rešt i peneznu kaštigu bil odsudil suproga njenoga. Nesrećni človek navek se sponinal od toga da ako ga odsudiju, da je na najzadnje odlučen. Kad su suda bili izjavili pred njim onda je bil rekel, da nit nebude apeliral, jerbo ovaj sud, je njegov smrtni sud. Ove dane vu zorju ob tretjoj vuri je strelil sebe Zuz Pal. Žalostna njegova sudbina pomilovanje je načinila, ar spameten svećenik bil je i sad ni davno jednu zanimivu knjigu je takaj bil izdal.

Pokopani težaki.

Vu Zarnóca baršvarmedijinskoj občini, pri Novi Garam zvanim mosta zidanju blizu pod jednim bregom iz zemljom je posluvaio dvadeset i šest ljudih vu jednom čoporu, kada premoćena zemlja 60 köbmetrah zmečavi se doli vrhнула i devet težakov je podse pokopala. Petoricu od njih već su mrvte potegli van iz pod zemlje, šesti takaj je kratek čas bil vumerl, ostali drugi pako teško ranjeni postali jesu. Na vidjenje strasne nesreće, više ljudih je omedlelo. Aldovniki iz vekše strani su siromaške familije otci, ima med njimi takovih, od kojih do sedem osem familijanskih peršon, ostanu sirotice, bez onoga ki bi njim kruha skrbel.

Prefriganj vkanjljivac.

Vu sobotu ravno ob poldan jeden mlad človek došel je vu Budapešt k Bornyansky Petru, Pannonije zvane oštarije portašu i tamo na kvartira bivšega inenu po njem pisanoga lista predaće portašu, vu kojem prosil da po predatelja lista, neg mu pošle njegovoga zimskoga kaputa. Portas preda njemu do 200 korun vrednoga kaputa, skojim nepoznani otide. Vkanjljivost se onda bila izvedrila, kad je kaputa njegov gospodar doma bil došel. Krivotvorac na više mestah načinil je vkanjljivosti. Redarstvo od više mestah zatuženoga vkanjljivca sad traži.

Zmržljena ženska.

Iz Letine javiju, da vu szentlörinskih goricah poljeg Lastone, jedno do petdeset pet ljet staru žensku pozoblenu našli jesu. Da gdo je bila ta nesrećnica, koja iz takvim načinom morala se od svojega življenja odlučiti, ovo do sad ustanoviti nisu znali.

Vukl na okoltel.

Na zagod počemšoj zimi po nekojih mrzeših krajevih već su se počeli pokazivati vuki. Po takovim vu Illyefalvi jeden drzoviti vuk se bil potepal prama sunčnemu zahodu blizu sela. Nego jeden hrabar človek međutim ga sa svojom sekirom bil vubil, vuka kožu pako — je prodal za tri korune.

Porobljena občinska hiža.

Vu Egyházaskér zvane občine novembra 17 dneva vnoći vdrlu su vu občinsko hižu i veliku Wertheim kassu vu njoj bivšimi penezu i vrednost vu sebi zadržavaju čimi papiri skupa su odnesli. Veliku železnu kassu na špot sela ravno na sredinu občine su spotrli i 973 korune i 84 fillirov gotovih penez našli su vu njoj batrivi razboj-

niki. Občinski noćni stražari kak se čuje onda vnoći sa birovom se jesu bavljali.

Trinajst.

Badava je opvrgovilo iskustvo već višekrat ovo verovanje, da je trinajsti broj nesreće zrok. Ovo praznovjerje izvorno od Kristuševe zadnje večerje izhadja, kad je najmre iz dvanajstemi apostoli skupa bil sedel pri stolu i zatim moral je vumreti. Od ovoga vremena biva ovo krivo verovanje, da ako pri kojem zabavljanju ili gošćenju trinajst ih sedi pri stolu, onda od družtva jeden njihov član črez jedno ljetno dni svikak mora iz sveta preminuti. Već su vsakojačke načine probuvali proti ovoj praznovernosti da ju izkoreniju, nego još do sada bez uspjeha. Vu Ameriki jeden za drugim postajaju trinajstorična družtva, nego niti ovim se nije uspjesilo umiriti praznovjerjcnike, zbog ovoga po varoših vu gostionah trinajstoga broja hiže kvartelniki zamelavaju, da pače trinajstoga broja fijkere takaj nehasnuju. Vu francuskim crsagu pako iz ovoga praznovjerja trgovinu teraju. Ima najmre takovih ljudih, koji za dobro plaću za četrinajstoga stupa. ako gošćenje davajuća gospodarica vu zadnoj vuri spazi, da njezini gosti sa trinajstemi peršonami nakaniju si k stolu sest.

Smrt mu je zvdvala žalost.

Iz Ujvidéka telegrafiraju, da Kopper György abašplebanus, ujvidékske rim. katoličke cirke prigodom pogorenosti od velike žalosti ove dane v jutro ga mozdjanski žlak bil trefil i taki je vumerl. Premnuti abašplebanus je varašu vno go bra bil skazal. Smrt njegova vu varašu veliko tu-robnost je načinila i vno go siromakov zgubilo je vu njem svojega dobročinitelja.

Šumski tolvajl.

Jakopić Filip, Levačić Andraš, Serša Šandor i Ivanovič Ivan IV. brežnog kotara stanovniki navadno krali jesu iz Festetics Jenő grofa Sashegy zvane šume drva. Po uoći išli su van vu sumu i najlepše drevi su podžagali, koje zatim Levačić Andraš i Jakopić Filip za cimper i kurilo prodavali jesu. Novembra meseca 19 dneva vnoći međutim na tolvajstvo su se vkanili bili, jerbo žandarstva štražarstvo onda je nje zadrubišćilo, kad su jedno lepo drvo podžagali. Dobri ftići međutim kad su bili spazili žandare su pobjegli, nego jednoga od njih su ipak bili vlovili i ov je izdal i ostalih imena takaj. Tolvajov najzanimiveše valovanje bilo je Ivanovič Ivana valovanje, koj poleg njegovoga govorenja iz javi, da ni samo četvorica bila je navadna drevi krasti, nego da on iz Jambrovič Elek občinskim prižežnikom takaj je već drva bil kral, kad ga najmre gospon prišežnik bil pogodil za te-žaka, da mu pomagat bude drva krasti.

Izniknuta ženska.

Novak Terezija mikšavarska dobro stojića muška ženska novembra 9 dneva je vu Nagykanizsa bila putovaja, da tamo 10 dneva prigodom iztrage Ganser Antuna tuvarušice rodjene Bogdan Verone radi vuživanja i kradljivosti njene kakti svedok bude. Na sudu istina je bila, nego vu Mikševar se više nije povrnula. Po dokončaniam sudu se od svojih poznanacov razstala i od onoga vremena je izniknula. Novembra 17-ga dneva vu letinskim kotaru kre szentlörinske

šume našli jesu ljudi jedne ženske mrtvo telo Poleg dotičnoga izražavanja sudiju da med 10 i 13-im dnevnu je pozebla. Vu onoj okolici nigdo nije spoznal mrtvicu i tak su nju na lastonjuisko groblje pokopali bili. Sad zatim 25 dneva dva mikšavarski človeki službeno bili su poslani vu Lasztonya občinu, gde iz groba na van vzetom telu 80 ljet staru na Novak Tereziju spoznali jesu. Tak se vidi dakle, da po sudbene iztrage dokončnu pečice se naputila prama domu stara ženska i pri szentlöricki šumi zatrudjena, sela si doli počivati, kad nju je onda i nesrećini konec tam dostigel.

Hasnovito za povanje živine.

Iz apoteke Luttenberške (Lottmerk) već čez ljeta se dobavljaju izvrstni živinski prahi, za konje, krave i svinje. Ako ovoga praha navek vu redu med hranu zmešamo za jednu žlicu, tak onda bude živina vno go boljši apetit i ceranje imala. Živina se za malo vreme otusti, lepu formu dobi zaprenje nedobi, dakle gdo ovoga praha hasnuje mu je živina vno go zdravše, jaka i proti svakomu betegu je osegurana.

Schwarz-ov prah je i vu sledećim slučaju na hasen gazdi.

Živinče je vno gim uticanjem i betegom vun deto, podvrčeno; lahko se prehladi i druge betege dobi. Vu takvim slučaju je 1/2 ili 1/3 pakleca takvog praha treba nutri deti med obrok. Samo tak moremo odstraniti betega.

Cena ovih prahov je, gledeć ua njihovu dobrotu jako fal. Pakleci imaju pol kile i jedan paklec za konje ili fogatu marvu samo 60 fillerov košta. Jeden paklec za svinje samo 50 fillerov košta. Ako 4 paklece prištelate, onda je 20 fillerov treba deti koč za poštu.

Moći je dobiti pri Schwarz I. apotekaru vu Luttenbergu i pri Rabenstein I. vu Luttenberga.

Žepna kradljivost na sejmu.

Hrebak Lipóta vdovica rodjena Pecik Matilda alsólendavska stanovnica novembra 25 dneva na csáktornyaiskim orsačkim sejmu kod Pinkáč Bodjja sejmisko refnato robu je kupovala, med čim do sad nepoznal človek vkral je iz njenoga žepa 46 korun vu sebi zadržavajuću njenu mošnju.

Odsudjeni puntar.

Nagykanizski kr. pravdeni stol Blažek Istvan hodošanskoga občinskoga birova na 3 mesečnu orsačku vuzu i na 40 korun peneznu kašfngu odsudil je zato, jerbo vu susedskoj Muracsány občinskoj oštariji proti magjarstvu puntanoga govora je bil držal.

Krvava buna vu Varšóvi,

Po kratkim telegramu javiju, da vu Varšóvi na Vsih svecov dan su krvave mutnje bile. Ondašne novine od pomutnosti sledeća pišuju:

Od Svih svetcov zvano stolno cirkve redarstvo je obkolilo. ar je čulo glasa, da prikazivanje će biti. Pod prodećtvom je puk buntovničke pesme počel popevati i službu božju morali su ostaviti. Redarstvo je sve cirkvene vrata bilo zaklenulo i samo ženske pustilo je van, koie su bile rekile, da malo decu imaju doma Redari su kordona napraviti oko cirkve i polovili su pobunjenike. Skup spravleni puk je preko kordona silnim načinom se zdigel i redarstvo nije moguće bilo njim puta preprediti, koji su onda svoju črnu zastavu van odmotali. Redarstva predpostavljeni je hotel zastavu od pobunjenikov vkraj zeti na što je puk onda pogibelno rani redarstva predpostavljenoga. Sada redari počeli su iz revolveri na puka strelati i vu istim hipu jedna kompanije — uhlanušovi više — žandarov stali jesu proti pobunjenikom. Od

obodvih strani gusto pucali jesu jeden proti drugomu. Mrtvih broj je osemnajst više redarov je takaj mrtvi postalo. Više ober stotina je težko ranjeni postalo i polovlenih ima ober jezere. Varaša prikazivanje celo popoldan do kesnoga večera je trpelo. Varaške novine pišuju da od 1803 ljeta ni bilo pogibelne pomutnje.

Ljepi kraljevčani.

Vu Murakirályu občini su si glasovito ime zaslužili nekoji puntari. Prošloga meseca 26-ga skup se zišli, da navučitelja zebiraju. Jer vu Murakirályu je još i sada ona navada, da one postaviju za školske odbor-nike koji pisati neznaju i koji se najbolje znaju žganice napiti. Jer drugač kak bi mogli lakove bedastoće govoriti, kakve su ovi vu Murakirályu govorili: »Mi nenucamo magjarskoga navučitelja, nam je horvat treba!« Iz ovoga je ne pamet govorila nego žganica. Pak i protokol su hoteli da se hrvatski piše! No to su ti ljudi! Čast i poštenje onim, koji su verni prama domovini i prama zakonom, ali takovi koji se nalokaju, a onda pak idu navučitelja zbirat, i nepremišlju si, da na koga si osaviju decu bude se to i potlam vidlo, kada iz dece mužki postaneju, no takovi su ne vredni da je pomilujemo. Vredni su te farizeuši, da je skorbačom naženemo iz škole, vu koju bi još kak mala deca se oni morali hoditi vučit.

Z A B A V A.

Bieli vrabec.

Hajde, da vam sad jednu pripoviedam, koja tako počimlje, kak mi je negda, dok sam još bil mali, naša dekla Jana znala pripoviedati. Ona je svaki krat počela sa riećmi: tak je bil jedankrat jedan i t. d. — pak hoću i ja istim rieći započeti. Anda:

Tak je bil jedankrat nieki seljak, koj je bil dobar i pošten čoviek ali gospodarstvo je rakovemi koraki išlo, t. j. miesto napred, natrag i to svake godine sve više i više, sve dublje i dublje. Marha mu je pogibala komad za komodom, polja mu niti polovicu toga nisu nosila, ka bi bila morala nositi a vinogradi su pak dapače posve propali. Lakti su mu već pričeli kroz reklec a nožni prsti čez čizmu van u sviel gledati, jeli se mozbit exekutor kud u blizini nepoteple. I izbilja, eto tuga baš je sad u ulicu zaokrenul te se našega seljaka kući približil, i kroz oblok liepo uljudno u sobu nutar govoril: »Žal mi je, prijatelj Nazad, da vas moram uznemirivati, ali odprostite ja moram svoju dužnost zvršavati!«

Dohadjali su i kućni prijatelji svoju dužnost zvršavati te su prijatelj Nazad davali liepa nauke, podučavali ga, a gde kaj i materialno podupirali. Dakako da su ga tim hoteli od propasti sačuvati. Zvremenom je medjutim i to prestalo, te je svaki radje doma ostal tim mnienjem, da prijatelju nazad već nema pomoći, preduboko je zagrenzul.

Medjutim je med njim itak još jedan bil, koj je imal srcece na pravom miestu a svojom misljom je duboko zagrabil. Ov jedini je u glavi snoval, da prijatelj Nazad mozbit ipak nije onak bez svake nade izgubljeni, za kakovoga ga svi prijatelji drže.

Ov anda jediti se je jednoć šnjim i jednoj krčmi sastal i tu je pričel, kakli slu-

čajno razgovor o vrbacih, kak se ta ptica sa svim hrani, kaj mu pod kljun dojde, kak se silno množi, kak su vrbaci prevzetni i poždrljiv i kak znadu u polju škodu — delati. —

Nazad je samo kimanjem glave povladjival govor prijateljov a onda je i sam pričel na vrbacuju poždrljivost psovati i rek- kel, da njegova pšenična polja samo zato od nskuliko godinah tak malo nosi, jer su se vrbaci silno pomnožili te mu iz polja polovicu oni odnesu.

Prijatelj je to pustil, kak da je prečul pak zapita Nazada: »A jeli ste vi dragi sused videli već bieloga vrabca — vrabca bieloga kak snieg!«

»Nisam, — odgovori ov. — »Ovi svi koji ovud oko nas zletavaju, su sivi.«

»Vierujem vam vierujem, da ga niste videli, jer bieli vrbac je riedka ptica, svake godine se samo jedan jedini izvali, pak jer je bieli posve drugačiji nego su ovi naši ostali vrbacinjaki, to oni onda njega netrpe već ga uvijek proganjaju i ovak bi on mor- al od glada poginuti, da na sreću nisu vrbaci pospanci, koji se najkasnije stajaju. Ov bieji anda vrbac si mora rano u jutro — hranu za cieli dan iskati dok sivi još spavaju i onda se u svoje gnejzdo skriti, prije nego se ovi probude, i onda mora cieli cieli dan u svojem gnejzdu sakrit ostati pred onemi sivemi tolvaji ako hoće mir imati. To vam je osobite liepote i krotkoće ptica. Ves je bieli kak snieg samo nogice, kljunek i očice su mu crvene kak gjungj, a pitom je da će vam iz ruke jesti.«

»No čekaj,« — veli Nazad — »toga ja moram videti, pak ako mi dobro izpadne mozbit ga i vlovim.«

Drugog dana već u zorju bil je Nazad na nogah te je odišel svoje cieli dvorište i oko dvorišta izvana, zatim je prešel kroz vrtna vrata tam odstraga — u svoje polje te je po njem dobar komd oko go prešel. Još je bilo malo tmično i sad bi bieli vrbac već iz svog gnejzda moral iziti te si hranu poiskati, jer kasnije budu već njegovi sivi neprijatelji na nogah, koji će ga onda naganjati. Ali bieloga vrabca nije bilo i to je Nazada srdilo. Medjutim je bieli vrbac za danas negde drugde si hranu iskal, tak si je prijatelj Nazad mislil te se je mrlma- juć i zloviojen iz polja domov povrnuo u nadi, da će već sutra ili kojeg drugog ranog jutra bieloz vrabca najti.

Ali kroz vrtna vrata u svoje dvorište dojdjućega je još bolje srdilo to, da ne samo di bieli vrbac neće iz svog gnejzda, nego niti Nazadova družina nije bila još iz svojih gnejzdah izašla a sunce je već dosta visoko stalo. K tomu pak je marha u štali ručala, svinje u kocu su krulile a mladina po kokošnjakih je kričala i oko zletavala a i nikoga nije bilo tko bi je nahrani i van pustil.

Na jedankrat vidi jednog slugu u dvor dojtli, ali taj isti je na ledjih nosil puno vreće nečesa te je tim svojim trhom hotel kroz vrata na ulicu. Gazda nazad se je pozuril za njim te mu je vreću oduzel; jer tomu je bil siguran, da sluga tu vreću sad nenosi u melin već u krčmu, gde je dobro stal u krajdi. I opet gazda nazad zalukava sve kutove, nebi li ipak gde toga bieloga vrabca spazil. I kad je zaluknul u štau, gde su sad već marha jela i gde je dekla baš podojila krave te je kroz stražnji oblok susedi točila u lonac mlieko za zajtek, za koje se nije znalo skim i pošto se je suseda za to mlieko pogodila.

»Ah, to ti je fino gospodarstvo to!« — misli si gazda Nazad te ide u sobu i larmajuć zbudi svoju ženu, koja je još tak liepo i mirno spavala, kak da je sada stolprv pol noći. Tu on njoj posve otvoreno zlarma, da tomu dugomu spavanju mora od sad konac biti ili on se već neće Nazad zvati.

U sebi pako si je gazda Nazad ovak misli: »Ako se ja rano stanem, to se mora onda i gazdarica i družina rano stajati i prije se posla prijeli, a pri tom bi se ipak moglo dogoditi, da bi ja gde na dvoru ipak na jedan krat mogel bieloga vrabca zapaziti a moguće i vloviti, ako bi mi sreća poslužila. I onda je u njegovoj kući pri ranom stajanju ostalo, makar da svi tim nisu bili zadovoljni.

A kad je naš gazda Nazad ovak nekoliko tjednih tiera, onda već nije toga nesretnoga bieloga vrabca iskal, jer je uvidel, da taj vrabec u istinu niti neobstoji, već da je njegov sused svojom pripoviestju o bielom vrbacu imal posve drugu nameru, nego li za bielom vrbacom izbilja ga u lov pošiljati.

On je anda pri ranom ustajanju i pregledavanju svog gospodarstva ostal, nevalanu i nevierinu družinu sa dobrom i viernom zamenil i ovak je na skoro iz gazde Nazad gazda Napred postal.

A kad ga je jednoč sused opet posietil i zapital: »No susede, kak je kaj, jeli ste već bieloga vrabca videli?« —

Onda se je ov samo podsmiehal, stisnul je susedu ruku i odgovoril: »Bog vam plati, dragi sused!« —

Em. Kollay.

Gabona árák. — Cienna žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	19.50—
Zab	Zob	13.60—
Rozs	Hrč	14.00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.50—
kendermag	konopljeno seme	23.00—
Árpa	Ječmen	13.60—
Fehér bab uj	Grah beli	23.00—
Sárga » »	» žuti	18.50—
Vegyes » »	» zmešan	18.00—
Lenmag	Len	18.00—
Bükköny	Grahorka	15.00—
Tökmag	Koščice	22.00—

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak

felvétetik
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdájában
CSAKTORNYÁN.

Hasnovito za povanje živinah!

Iz apotheke Luttlenberzke (Lottmerk) već čez ljeta je moći dobiti izvrsne živinske prahe za konje, krave i svinje. Toga praha vu obrok i hranu moramo zmešati. Živine budu vnuo zdraveše, tusteše i jakše od njega. Živina se i lahko prehladiju. Vu takovim slučajju $\frac{1}{3}$ ili $\frac{1}{2}$ pakleca praha zmešamo vu obrok. Cena ovih prahov je, gledeć na njihovu dobrotu jako fal. Pakleci imaju pol kile i jeden paklec za konje ili rog+tu marvu samo 60 fillerov košta. Jeden paklec za svinje samo 50 fillerov košta. Ako 4 paklece prištelate, onda je 20 fillerov treba deti kcoj za poštu. Moći je dobiti pri

SCHWARCZ I. apothekaru i pri **RABENSTEIN I.** štacunararu vu 840 1—10 **LUTTENBERGU.**

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arczot, a puha sima arczbört és üde rózsás arczszint?

Az mossa magát naponta a hires, orvosi-lag jónak talált

Bergmann-féle LILIONTEJSZAPPANNAL

(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E. gyárából.

Kapható Csáktornynán Stráhia Testvérek fűszerkereskedésében.

Darabja 80 fillér.

821 6—30

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvénynek, csúszál és meghúléseknél bedorzsoles-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatask logyunk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegyűl és a Richter cégjegyzeszel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógy-szertárban kapható. — Főraktár: Torók József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

BRAZAY KÁLMAN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.
Használati utasítás minden üveghez mellékelve van.

206 47—52

Szélhajtó és fájdalomcsillapító
hódanycsöppek

étvágygerjesztő és az emésztést elő-mozdító háziszser.

Egy üveg ára 1 korona.

2 üvegnél kevesebb (2 kor. 50 fill. utánvél) postán nem küldetik. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszerertárban
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyv- és papirkereskedésében
Csáktornyan.

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri a Magyar-ország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet alatt létesült.

820 5—20

Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd, csáktornyai lakos, mint özv. Vutsák Miksáné hagyatéka részére kirendelt ügygónak, Mikáczi Mihály zrinyi-külvárosi lakos elleni végrehajtási ügyében, végrehajthatónak 600 kor. tőke, ennek 1903. évi augusztus hó 24-től járó 8% kamatai 55 kor. 60 fill., 16 kor. 80 fill. eddigi s még felmerülő költségek erejéig a kielégítési árverés elrendeltetvén, a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő, a csáktornyai 275 sz. tjkvben A f 469/4 hr. sz. ház 2 sz. a udvar, kert, szántó és rét Trasnokban 1 h. 1044 □-öl területű ingatlanok Mikáczi Mihályt illető s 3377 kor. 50 fillerre becsült 3/4 része a csáktornyai kir. jbiróság hiv. helyiségében emelet 1. sz. a.

1904. évi december hó 31-én d. e. 10 órakor

Zakál Henrik ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiállási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 337 kor. 75 fill.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Kell Csáktornyan, 1904. nov. 23.

A ki cipőjét állandóan elegánsan akarja viselni az csak

Globin

használjon.

Ez a legjobb bőrtisztítószer finom cipők részére.

Egyedüli gyár: Ifj. Schulz Frigyes r.-társ. Eger (Csehország) és Lipcse.

8 napi próbára

Solingeni hajvágó-gépet

2 fnt 50 kr. utánvet mellélt és kötelezem ma a-ma az 8 n. po: be-ki visszavenni és az sze- get este azonna v szna adni. A hajvágó-gép 16 cm. hosszú, legfin. ma- ba n.cke eret. legjabb seelből löszült, van 32 fog, 3 vágásra való, 3 fnt-16 tesd,je 3 mm., 7 mm., 10 mm., dupla csavarral, biztonság csavarral s tartókrugóval, finom kartonban, használati utasi assal együti, egy, hogy mindenké azonnal használni véle. Legjobb, minő ségtü, teljesen felszerelve csak fnt 2.50, ledettü te óvat fnt 2.75. Szakállvágó-gép fnt 2.25, lönyiró-ólló vagy kútya nyíró ólló fnt 2. — Biztonsági beretv. ólló kesztü ék fnt 1.75. — See kiidos ut n. vét mellélt csakis. **LAYEMER LEO** gyári raktáraköl Wien, 1.63 Wollzeile 31

Fuchsöl méregmentes szer **rovar, patkány és egér** kiirtására. Csáktornyan kapható: 834 2—12

TODOR R. UTÓDÁNÁL cézgtul. Kraschovetz József.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat egy év alatt.

Nincs többé fogfájás! odvas fog! búzós száj!

Fenti betegségeknek előidőzői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait

„Plombus ne hiányozzek egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbjal

Ara egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldés után bérmentve bárhová. Magrendelhető egyedül a Magyarországi képviseletől, melynek czime:

„Plombus“székhely. Pászto, Heves m.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 zahvalnih listov čez jedno ljeto!

Něga više zubne boli! šupljastih zubov! s m r d e č a usta!

Zgorinjim betegom su bezdvojno zrok šupljasti zubi. Ovo fino amerikansko sredstvo ove nevugodne i bolestone nevolje

taki prepreči!

Sa Plombusom si svaki sam more plomběрати

bez svake bolesti i nevjerojatno jednostavnim načinom

šupljaste zube!

„Plombus“ naj nefali niti pri jednoj hiži, malomu strošku je stokrat naplaćeni interes: mir. One dakle, koji zubno bol imaju, pozovemo, da naj prištelaju, ovo fino sredstvo, koje su vu Ameriki znajšili.

Gena jednoj porcijji, kaj je za 5—6 šupljastih zubov dosta, sa naputkom hasnuvanja 2 korune. Ako se 2 K. 10 f. napre pošle, franco razpošiljano bude. Moći je prištelati jedino od magjarskog poverenićva kojemu je adres:

Razpošiljanje „Plombus“ vu Pászto Heves-m.

Asztalos műhely átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Csáktornyan a Jókai Mór utcában levő **Magyarics**-féle

asztalos műhelyt

átvettem és azt a legmodernebbül felszerelve tovább vezetni fogom. Mindennemű butor- és épület munkát a legpontosabban és legtökéletesebben, jutányos áron részletfizetés mellett is teljesítek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

kitűnő tisztelettel

Koltay Ferencz.

838 1—2

Egy jó erkölcsű, legalább 2 polgári osztályt végzett fiu

tanulónak

felvétetik

GRANER TESTVÉREKNÉL

841

CSÁKTORNYÁN.